

27.11.2019

Ärende/23

§ 360

Den av ledamoten Leo Stranius väckta motionen om fler veganska matalternativ på lekparksmåltider

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Leo Stranius och 19 andra ledamöter föreslår i sin motion att andelen vegankost ska höjas i lekparkernas måltider under somrarna framöver.

Stadsstyrelsen konstaterar att de nuvarande dagarna med vegetariska maträtter på lekparksmåltiderna nästa sommar kan bli veganska. Servicecentralen har veganrecept som lämpar sig för lekparksmåltider i beredskap, vilket innebär att förändringen troligen inte medför betydande kostnader.

I lekparkerna bjuds det dagligen på ett varmrättsalternativ, och det är detsamma i alla parker. Matsedeln byggs upp så att den består av maträtter som väl lämpar sig för värmetransport och servering utomhus, t.ex. soppa, gröt och grytträtter. Senaste sommar var det vegetarisk dag en dag i veckan, vilket betyder sammanlagt nio gånger under sommaren. Av dessa bjöds det två gånger på vegankost. Antalet matgäster under sommaren var fler än 150 000.

27.11.2019

Ärende/23

Lekparkernas kundkrets är mycket mångskiftande beträffande matvaror och bl.a. kulturell bakgrund. Aktuell statistik ger vid handen att andelen matgäster som äter vegankost ännu är liten. Då matsedeln utarbetas beaktar man så väl som möjligt matgästernas önskemål och favoriträtter, och den omarbetas på basis av kundresponsen. Mängden vegetariska maträtter har ökat de senaste åren.

Det är bra att bedöma vilka maträtter som faller barnen i smaken innan man gör omfattande ändringar. Man har generellt sett lyckats med att minska på matsvinnet, men vegetarisk mat som innehåller baljväxter äts i mindre mängder och av sådan mat läggs alltjämt mera i bioavfallet. Målet är att så många barn som möjligt ska tycka att den mat som serveras på lekparksmåltiderna smakar gott. Stadsstyrelsen förutsätter att antalet matgäster och matsvinnet följs upp då ändringarna görs.

Stadsstyrelsen har i ärendet fått utlåtanden från fostrans- och utbildningsnämnden och direktionen för affärsverket servicecentralen. Stadsstyrelsens svar stämmer överens med utlåtandena.

Enligt förvaltningsstadgan ska stadsfullmäktige behandla motioner som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Leo Straniuksen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 18.11.2019 § 785

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Leo Straniuksen aloitteen loppuun käsitellyksi.

27.11.2019

Ärende/23

Käsittely

18.11.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Anni Sinnemäki: Perustelujen toisen kappaleen ensimmäinen lause muutetaan kuulumaan näin:

"Kaupunginhallitus toteaa, että leikkipuistoruokailun nykyiset kasvisruokapäivät voivat olla tulevana kesänä vegaanisia."

Kannattaja: Anna Vuorjoki

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Lisätään perustelujen viidennen kappaleen loppuun:

"Kaupunginhallitus edellyttää, että muutoksia tehtäessä seurataan ruokailijoiden lukumäärää ja hävikkiä."

Kannattaja: Mika Raatikainen

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

Äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Terhi Koulumies, Mika Raatikainen, Wille Rydman, Daniel Sazonov

Ei-äännet: 11

Fatim Diarra, Elisa Gebhard, Kaisa Hernberg, Veronika Honkasalo, Pia Pakarinen, Marcus Rantala, Tomi Sevander, Anni Sinnemäki, Jan Vaavuori, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Kaupunginhallitus hyväksyi Anni Sinnemäen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 11.

11.11.2019 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

27.11.2019

Ärende/23

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 22.10.2019 § 342

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon:

Helsingin kaupungin leikkipuistoruokailulla on pitkät perinteet. Julkinen ruokajakelu aloitettiin vuonna 1942. Lapsille haluttiin taata ainakin yksi lämmin ateria päivässä. Leikkipuisto oli luonteva paikka koota alueen lapset yhteen syömään, aivan kuten nykyäänkin. Edelleen tänäkin päivänä maksuton puistoruokailu on ainutlaatuinen ja kaupunkilaisten arvostama julkinen palvelu.

Puistoruokailun järjestämisestä päätetään kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla leikkipuistojen kesätoiminnan päätöksen yhteydessä. Järjestelyn toteuttaa toimialaan kuuluva leikkipuistotoiminta. Leikkipuistot palvelevat kesällä koulujen loma-aikana kaikille alle 16-vuotiaille lapsille. Leikkipuistoruokailu on maksutonta eikä ennakoilmoittautumisia edellytetä. Ruoka tarjotaan arkipäivinä samaan aikaan joka leikkipuistossa klo 12.00.

Kesällä 2019 leikkipuistoissa ruokaili alle kouluikäisiä lapsia 82 587 ja kouluikäisiä 73 935 lasta, yhteensä ruokailijoita oli 156 792.

Puistoruokailijoiden asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan hyvin moninainen ja listan suunnittelussa huomioidaan mahdollisimman monipuolisesti puistoruokailijoiden toiveet ja suosikkiruokat. Leikkipuistojen kesäruokalistat tarkastellaan vuosittain kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja palvelun tuottajan yhteistyönä ja listaa uudistetaan saatujen asiakaspalautteiden mukaan.

Leikkipuistojen kesäruokalista rakennetaan kuumakuljetuksiin ja ulkona tapahtuvaan puistotarjoiluun hyvin soveltuvista ruoista, kuten keitoista, puuroista ja padoista. Esimerkiksi kasvisruokien määrää on lisätty viime vuosina asiakastoiveiden pohjalta. Kesäruokailussa kasvisruokapäiviä oli kesällä 2019 kerran viikossa eli 9 kertaa, joista vegaaneja ruokia oli kaksi. Seuraavan kesän leikkipuistoruokalistan suunnittelun kohdalla olemme kartoittaneet vegaaniruokien osuuden lisäämistä. Tämän hetken ruokailija tilastojen perusteella vegaaniruokailijoiden osuus on vielä suhteellisen pieni verrattuna muihin ruokailijoihin.

Puistolounas valmistetaan Palvelukeskus Helsingin ruokatehtaassa Vantaan Pakkalassa. Isoissa padoissa valmistuu päivän ruoka, jonka määrä vaihtelee 2000 kg:n molemmin puolin. Leikkipuistoihin toimitettavan kuumen ruoan määrä vaihtelee 15-75 kg/päivä.

Leikkipuistoruokailun tapahtuessa ulkona ja puisto-olosuhteissa emme pysty huomioimaan mm. erityisruokavalioiden tai tarjoamaan useampia vaihtoehtoja vaan kaikissa leikkipuistoissa on tarjolla sama ruoka. Leikkipuistoruoka tilataan arvioidulle asiakasmäärälle ja ruokailuun ei ole ilmoittautumista. Pitkän kokemuksen pohjalta ruokahävikkiä on saatu vähennettyä. Leikkipuisto-ohjaajat jakavat kuuman ruoan asiakkaille heidän omiin astioihin. Ruokavaihtoehtojen lisääminen toisi lisäkustannuksia ja lisäksi jakeluhävikkiä.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala suhtautuu myönteisesti leikkipuistoruokailun kehittämiseen huomioiden ympäristövaikutukset ja muutuvat ruokatrendit.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Käsittely

22.10.2019 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Hannu Oskala: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Kannattaja: Emma Kari

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tulevana kesänä voisivat kaikki kasvisruokapäivät olla vegaanisia.

Jaa-äännet: 2

Pia Kopra, Dani Niskanen

Ei-äännet: 6

Ted Apter, Fatim Diarra, Emma Kari, Vesa Korkkula, Petra Malin, Hannu Oskala

Tyhjä: 5

Martina Harms-Aalto, Abdirahim Husu Hussein, Ville Jalovaara, Matias Pajula, Pia Pakarinen

Äänestyksessä Hannu Oskalan vastaehdotus voitti esittelijän ehdotuksen äänin 6 – 2 (jäsenten nimet). Tyhjää äänesti 5.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

27.11.2019

Lisätiedot

Sirpa Jalovaara, ruokapalveluasiantuntija, puhelin: 310 43246
sirpa.jalovaara(a)hel.fi

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta 22.08.2019 § 27

HEL 2019-007163 T 00 00 03

Lausunto

Palvelukeskusliikelaitoksen johtokunta antoi aloitteeseen seuraavan lausunnon:

Palvelukeskus Helsinki -liikelaitos toimii tiiviissä yhteistyössä Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimialan (Kasko) kanssa siten, että toimiala määrittää tilaajana linjaukset, joiden pohjalta Palvelukeskus Helsinki tuottaa palvelut. Ruokatarjoomaa kehitetään läheisessä yhteistyössä toimialan kanssa huomioiden kaupungin, toimialan ja liikelaitoksen strategiset tavoitteet ja vastuullisuusnäkökulmat sekä eri asiakasryhmille määritellyt ruokailu- ja ravitsemussuositukset. Palvelukehityksessä huomioidaan asiakkailta ja kaupunkilaisilta saatu palaute ja asiakastytyväisyyttä mitataan säännöllisesti.

Leikkipuistoissa tarjottavalla kesäruoalla on Helsingissä pitkä perinne ja leikkipuistoruokailu on maailmanlaajuisestikin ainutlaatuinen toimintamalli, johon liittyy runsaasti hyvää mieltä ja sesonkiloonteisuutta ja tästä syystä päivittäin on tarjolla vain yksi varsinainen vaihtoehto. Asiakaskunta on ruokatottumuksiltaan ja mm. kulttuuritaustoiltaan tänä päivänä hyvin monipuolinen ja laaja-alainen. Lapsilla on myös terveydellisistä syistä noudatettavia erityisruokavalioita. Nämä tuovat omat haasteensa suunnitteluun. Tavoitteena on, että leikkipuistoruokailun tarjonta on maistuvaa mahdollisimman monelle lapselle ja se antaa siten iloa ja energiaa sekä ravintoaineita päivään, mutta huomioi myös muuttuvan ruokakulttuurin.

Leikkipuistojen ruokalista sovitaan yhdessä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Tarjolla on päivittäin yksi vaihtoehto. Ruokalistaa suunniteltaessa huomioidaan palautteet, joita saadaan esim. leikkipuistojen ohjaajille vuosittain tehtävistä kyselyistä, kaupungin palautejärjestelmän kautta, leikkipuiston ruokalistan yhteydessä olevan QR-koodin kautta sekä kokeiluluontoisesti leikkipuistojen lapsilta Feedbackly-pikapalautejärjestelmän avulla.

Pääosa palauhteesta on tyytyväistä tai erittäin tyytyväistä. Palauhteissa lisää toivotaan kasvisruokaa ja vegaaniruokaa, mutta myös lihaa ja kalaa sisältävien ruokien lisäämistä sekä ajoittain tuttua perinteistä, kuten lihaa sisältävää hernekeittoa tai lohikeittoa. Lisäksi toivotaan myös mu-

27.11.2019

utakin kuin keittoruokia kuten pastaa ja pataruokia. Lapsille maistuvia suosikkiruokia ovat edelleen esim. siskonmakkarakeitto ja italianpata. Palkokasveja sisältävää kasvisruokaa syödään määrällisesti vähemmän ja sitä menee myös enemmän biojätteeksi.

Ruokalistalla on tällä hetkellä 1-2 kertaa viikossa kasvisruokaa, joista osa sopii vegaaniruokavalioon. Osa ruokalistan maitotaloustuotteita sisältävistä kasvisruoista olisi mahdollista valmistaa vegaaniruokavalioon soveltuvaksi käyttämällä esim. kaurakermaa, mikäli näin sovitaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa. Ruokien maittavuutta lapsille on hyvä kuitenkin arvioida ennen laajamittaista korvaamista, jotta varmistetaan ison joukon palvelu myös maun ja haluttavuuden osalta.

Nykyisessä toimintamallissa kasvatuksen ja koulutuksen toimiala palvelun tilaajana päättää palvelun ja ruokalistojen sisällöstä. Olemme toki asiantuntijoina mielellään esittämässä näkemyksemme ja perustelumme mm. asiakaskokemuskyselyihin, markkinatietoon ja HNH2035-toimenpiteisiin pohjautuen. Olemme valmiita testaamaan vegaaniruokiamme myös puistoruokailussa.

Esittelijä

yksikönjohtaja
Mikael Neuvonen

Lisätiedot

Mikael Neuvonen, yksikönjohtaja, puhelin: 310 27752
mikael.neuvonen(a)hel.fi